

alanya

MAYIS/ 2016

RAM e-bülten

REHBERLİK

Bugünün
çocukları

kuşakçı

2000 ve
sonrası

yarının
patronları

Z kuşağı
anne - babası
olmak...

Pınar KARABAY Özdemir- Nuriye KÜTÜK

**Bültenin Hazırlanmasında
Emeği Geçenler:**

Deniz BÜLBÜL
Kurum Müdürü

Gökhan POLATEL
PDR Bölüm Başkanı
Tasarım

Yazılar

Pınar KARABAY ÖZDEMİR
Psikolojik danışman

Nuriye KÜTÜK
Psikolojik danışman

**Alanya Rehberlik ve Araştırma
Merkezi**

Kadıpaşa mah. Bostancı Pınarı Cad.
No: 39 07400 Alanya/ANTALYA
0242 511 50 30

*Bültenimiz ilçemizde ortak bir
rehberlik ve özel eğitim kültürü
oluşturulmasına katkıda
bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.
Yayınlanmasını istediğiniz yazı ve
çalışmalar için bizimle iletişime
geçiniz.*

Değerli Okurlar;

*Yeni eğitim-öğretim yılında hayata geçirmek
istediğimiz kurumsal hedeflerimizden birisi olan e-bülten
çalışmamızı hayata geçirmenin mutluluğu içindeyiz. Hepinizin
bildiği gibi rehberlik ve özel eğitim alanında hizmet
vermekteyiz. E-bülten çalışmamıza başladığımız zaman
rehberlik ve özel eğitim alanında bilgileri sizlerle paylaşmak
istedik. Yaptığımız çalışma sonunda her iki alanda da her ay
ayrı e-bülten çıkarmanın daha faydalı olacağını gördük. O
potansiyele sahip olduğumuzu görmek bizi ayrıca mutlu
etmiştir.*

*Çalışmalarımız da her zaman doğru ve güvenilir
bilgileri sizlere ulaştırmayı hedeflemekteyiz. Bu anlamda
alanla ilgili güncel ve gerekli görmüş olduğumuz bilgileri
sizlerle paylaşacağız. Yayınlayacağımız dergi çalışmamıza ışık
tutacak ve bize yol haritası gösterecek olan e-bülten
yayınlarımız web sitemizden her ay düzenli olarak
yayınlanacaktır.*

*Bu çalışmalarda emeği geçen çalışma arkadaşlarıma
teşekkür eder, hepinize saygılarımı sunarım.*

*Deniz BÜLBÜL
Alanya RAM Müdürü*

BUGÜNÜN ÇOCUKLARINI DÜNÜN TEKNİKLERİYLE EĞİTMEMEYE ÇALIŞIRSAK YARINLARINDAN ÇALMIŞ OLURUZ...

Z kuşağı var! Kristal çocuklar, digital yerliler, medya kuşağı, .com kuşağı ve net kuşağı olarak da anılan Z kuşağı; hız, teknoloji, bağımsızlık ve tüketim kuşağı demek!

Kuşak Nedir?

Aynı zaman aralığında doğmuş ve benzer kültürel olayları paylaşmış, benzer sorumluluklar yüklenmiş insan topluluklarına “kuşak” adı verilir. Her kuşak bir öncekini dargörüşlü, tutucu ve modası geçmiş olarak görmüş; bir sonraki kuşağı ise sorumsuz ve saygısız olarak nitelendirmiştir. Oysaki her birinin karakteri, beklentileri, yaşama amacı, içinde buldukları koşullar, iş yapış şekilleri farklı.

Kuşakların Ayırt Edici Özellikleri Nelerdir?

1946-1964 yıllarında doğanlar “babyboomer” olarak adlandırılıyor. Bugün önemli bir kısmı dede, anneanne, babaanne olmuş bu kuşak ikinci dünya savaşı sonrasında yaşanan doğum patlaması döneminin çocuklarıdır. Savaş sonrasında tüm dünyada genişleyen ekonomi ile birlikte belirli bir gelir standardında yaşamış, hatta zamanında emekli ikramiyesi ile ev alabilmiş bir kuşaktır. Teknoloji yaygın olmadığı için çoğu zaman işlerini kendi kendilerine yapmak zorunda kalmış, üretmişlerdir. Bu nesil iletişim şekli olarak yüz yüze sohbeti tercih eder. Problem çözme tarzları geçmişte yaşanan deneyimleri kullanarak-nasıl çözülmüş ve sonuçları ne olmuş- şeklindedir. Çalışma hayatı boyunca gelecekle ilgili yaşam beklentileri emeklilikte rahatlık ve düzenli bir hayat olan bir kuşaktır. Eğitim hayatı boyunca geleneksel sınıf ortamına alışık olan bu nesil soru-cevap tekniği, geribildirim ve derse katılım ile öğrenmektedir. Bir eğitmen veya öğretmen ya da otorite figürü eğitim hayatlarının olmazsa olmazıydı.

X kuşağı, 1965-1979 arası doğanlara deniyor. X kuşağı kurallara uyumlu, aidiyet duygusu güçlü, otoriteye saygılı, sadık, çalışkanlığa önem veren bir kuşak olarak tanımlanıyor. İş yaşamlarında çalışma saatlerine uyumlu olup iş motivasyonları yüksektir. Belirli çalışma süresinden sonra kademe atlayabileceklerine inanırlar ve sabırlıdırlar. Daha çok yaşamak için çalışırlar. Ayrıca, bu kuşak, bir takım icatlara, buluşlara şahitlik etmiştir. Dünyaya gözlerini merdaneli çamaşır makinesi, transistörlü radyo, kaset çalar ve

pikapla açan X kuşağı sakinleri birçok dönüşüm yaşamıştır. Özellikle, teknoloji açısından düşünüldüğünde, bilgisayar sistemlerinin dönüşümü ve buna bağlı değişen iş yapış şekillerine adapte olmaya çalışmışlardır. Ülkemizin %22'sini oluştururlar.

Y kuşağı, 1980-1999 arası doğanlardır. Kuşaklar arası farklılığın en çok hissedildiği kuşak özelliği taşırlar. Çünkü onlar bağımsız olmayı seviyorlar, özgürlüklerine düşkünler. Y kuşağı, çok farklı kişisel özellikler taşımakta ve özellikle üniversitelerden yeni mezun olanları kapsamaktadır. Y kuşağının edilgen olmayıp kendisinden farklı düşünenleri acımasızca eleştiri yağmuruna tuttuğu bir gerçektir. Bu durum aşırı bireyci olmasından ve otorite tanımamasından kaynaklanıyor. Ülkemizin %35'ini oluşturdukları söyleniyor. Yani 27 milyon genç.

X kuşağı genellikle disiplini sever ve aynı anda birden fazla işle meşgul olma yeteneği pek yoktur. Bu durum onları Y ve Z kuşağından ayırır ve özellikle öğrenme-öğretme etkinliklerinde sorun yaşamalarına sebep olur. Böyle bir durumda, öğretim elemanları “dersi dinlemiyorsun”, “dersi dinlemeyen dışarı çıkabilir”, “ne kadar saygısızsın” gibi tepkilerle öğrencilerin derse olan ilgi ve motivasyonlarını düşürebiliyor.

Bununla birlikte son dönemde “eğitimde sosyal ağların kullanımı” konuşuluyor. Bunun sebebi, teknolojiye meraklı Y kuşağı üniversite öğrencilerinin Facebook, Twitter gibi sosyal ağlarda günlük olarak çok sık vakit geçirmeleridir. Bu durumda, X ve Y kuşağı ile sosyal ağlar aracılığıyla köprü kurulabileceği düşünülüyor. Öğrencilerin kendilerini en açık olarak ifade ettikleri bir alan olarak

düşünüldüğünde sosyal ağlar, eğitim amaçlı kullanılabilir.

Bu konuda Sosyal Medya ve Dijital İletişim Dersi öğretim üyesi Ercüment Büyüksen'er'in “facebook’u dersine nasıl entegre ettiği” örneği oldukça çarpıcıdır. Dersinin bazı haftalarını yüz yüze bazı haftalarını ise facebook sayfasından yürüttüğünden bahsediyor. Facebook’ta yoklama aldığını, sınav yaptığını, öğrencilerin ortamdan bağımsız olarak istediği yerden derse katılım sağladığını ve hatta katılımın kayda değer oranda yüksek olduğunu söylüyor. Öğrenci görüşlerini almayı ihmal etmeyen öğretim elemanı, Y neslinden olan öğrencilerinin bu uygulamadan çok memnun kaldıklarını ve derse daha çok motive olduklarını belirtiyor.

Ayrıca, yapılan pek çok araştırmada, üniversite öğrencilerinin sosyal ağları etkin kullandıkları görülüyor. Bu konudaki bir çalışmada, üniversite öğrencilerinin sosyal ağları eğitim amaçlı kullanıp kullanmadıkları sorgulanmıştır. Buna göre, öğrenciler “okul proje/ödevleriyle ilgili araştırma yapmak” için sosyal ağları %71,9 oranında, “eğitim amaçlı grupları ve etkinlikleri inceleme” amaçlı ise %81,3 oranında kullanıyor. Ayrıca, “güncel, farklı bilgiler ve düşüncelerle karşılaşmak” için sosyal ağ kullanım oranı %89’a varmakta.

Sonuç olarak, gençler sosyal ağların eğitim amaçlı kullanılabileceğine inanıyor. Derslerin Facebook ortamında yürütülmesi örneğinde de motivasyonlarının çok yüksek olduğu görülüyor. Bu durumun özellikle X ve babyboomer kuşağı eğitimcilerine anlatılması gerekiyor.

Z Kuşağı (2000 ve sonrası);

İngiltere'de geçen hafta üç yaşındaki bir çocuk evdeki bilgisayardan internete girdi ve pembe bir araba satın almayı başardı. Annesinin şifresini açık bırakmasını fırsat bilen minik JackNeal, her gün oynadığı bilgisayardan "Onu al" butonuna bastı. Yaklaşık 26 bin YTL'lik pembe renkli Nissan Figaro marka aracın ödemesini yaptı. Jack'in annesi RachaelNeal (36), televizyonlara yaptığı açıklamada, oğlunun bilgisayarı çok iyi kullandığını söyledi ama "Bir araba satın alabileceği hiç aklıma gelmezdi" diyerek şaşkınlığını ifade etti. Baba Neal'in, arabanın satıcısını arayarak durumu anlatmasıyla olay tatlıya bağlanırken, tüm dünya Z kuşağının tipik bir temsilcisiyle tanışmış oldu.

Z'ler X ve Y kuşaklarının çocuklarıdır. Bugünün çocukları ve öğrencileri olan en büyüğü 15 yaşındaki bu

kuşak bireyleri, geleceğin yöneticileri ve liderleri olacaklardır. Tüm çağların en az kardeşe sahip kuşağıdır. Çalışma hayatının annelere sağladığı sosyal hakların yetersiz olması nedeniyle çocuk sahibi olmayı ertelemek durumunda kalan, daha ileri yaşlı annelerin (ortalama 33 yaş) çocuklarıdır.

Tarihte formal olarak en erken eğitim görmeye başlayan ve en uzun eğitim hayatı olması beklenen kuşaktır. Geçmiş kuşaklar içinde teknolojiden en iyi anlayan ve kullanan gruptur. Daha olgun, daha varlıklı ve eğlenceye daha çok para ve zaman harcama olanağı olan ebeveynlerin muhtemelen tek çocukları oldukları için, piyasaya çıkan birçok teknolojik ürüne sahiptirler ve kullanmakta zorluk çekmezler. Eğitime daha erken yaşta adım atan bu çocuklar çok erken yaşta tüketici vasfı kazanmıştır.

İnternet sihribazı ya da teknoloji sihribazı diyebileceğimiz bu kuşak, çoklu görevlere alışkındır. Doğruluktan çok hıza önem vererek, bir görevden diğerine çok çabuk geçebilirler. Her türlü bilgiye bir tık uzakta olduklarının bilincinde olan bu “kablosuz dünya” kuşağı; 2020’lerde lise ve üniversitelerde, 2030’larda ise ekonomik ve sosyal hayatta söz sahibi olacak olan bu 21.yüzyıl kuşağının yetişme tarzı, geleceğimizi de şekillendirecektir.

Teknoloji ile iç içe büyüdüleri için coğrafi sınırlamaları olmayacak ve Batılı akranlarıyla kolay uyum sağlayacaklar. Çok fazla bireysel ve bağımsız olmaları nedeniyle tek başına bir yaşam tercih edecekler. Yaratıcılık ve yenilikten zevk alan, aynı zamanda güven arayan bir kuşak bu. Her şeyin kendilerine uygun kişiselleştirilmesini bekledikleri için tüm yöneticilerin bireysel bakış açısı geliştirmesi gerekecek.

Z kuşağı çocuklarının genel özellikleri

- Zihinsel ve psikolojik açıdan hızlı gelişim görülür.
- Ekip çalışmasına çok uygun değildir.
- Öz güvenleri oldukça yüksektir.
- Bağımsızlığı savunurlar.
- Sanal sosyal ağlarda iletişim kurmaya tercih ederler.
- Ailelerinin genelde korumacı bir yapısı vardır.
- Analitik düşünme yetenekleri dikkat çekici düzeydedir.
- Bilgiye aç gibidirler. Teknoloji çağında büyüyor olmaları bu anlamda en büyük avantajlarıdır.
- İçeride dönük bir dünyaları vardır, çok kolay arkadaş edinemezler.
- Teknoloji ve lüks onlar için bir ihtiyaçtır. Böyle bir dünyada doğdukları için, bunu özel bir istek olarak görmezler.
- Hayal güçleri yüksektir, hayatta her şeyin mümkün olduğuna inanırlar.

Z Kuşağı İçin Neler Önemlidir?

- İyi bir eğitim
- Yaratıcılık ve öznellik
- Bireysellik
- İfade özgürlüğü ve adalet
- Bilgiye kolay ve hızlı erişim
- Anlayış ve empati

Z Kuşağı İçin Neler Önemli Değildir?

- Standart sosyal çevre ve meslekler
- Otorite ve dışına çıkılamayan kurallar
- Fazla zaman isteyen işler
- Takım çalışması
- Genel geçer kurallar
- Yaratıcılığa izin vermeyen sosyal ve iş çevreleri

Z Kuşağının Artıları ve Eksileri Nelerdir?

- Z kuşağı çocuklarının dünyada olup bitenin farkında olmaları, bilginin izinden gitmeleri, öz güvenli olmaları, ne istediklerini iyi bilmeleri, kendilerini iyi ifade etmeleri artı özellikleridir.
- Z kuşağının artıları kadar eksileri de vardır. Örneğin bu özel çocuklar, toplumdan çok bireyselliği savunduklarından, ikili ilişkilerde pek de başarılı sayılmazlar. Yüz yüze iletişimden daha çok, sosyal ağlara öncelik vermeleri çoğu zaman yalnız

kalmalarına neden olabilir. Takım çalışmasına yatkın olmamaları, istediklerinden emin ve kurallardan hoşlanmıyor olmaları da, başta ailesi ve arkadaşları olmak üzere, pek çok kişiyle çatışmaya girmeleriyle sonuçlanabilir.

- İngiltere 'de yapılan bir araştırmada, bebeklerin yüzde 10'unun ilk kullandığı kelimenin "tablet" olduğu ortaya çıktı. 3 bin 614 kişi ile yapılan araştırmaya katılan her 8 ebeveyninden biri, bebeklerinin ilk kelimesinin "tablet" olduğunu belirtti.

Z KUŞAĞININ ANNE BABASI OLMAK...

Bu kuşağın ebeveynleri genellikle bir-iki çocuklu ve çalışan anne-babadan oluşur. Bu kuşağın, helikopter veli olarak adlandırılan sürekli çocuğunun başında bir helikopter gibi dönen ve sorun gördüğü zaman çocuğuna sorunu ile baş etme veya çözme fırsatı tanımadan onun için işe koşan ebeveynleri vardır.

Tahmin edileceği üzere Z çocuğunu anlama ve iletişim kurmada Y Kuşağı ebeveyni X kuşağı ebeveynine göre daha

avantajlı konumdadır. Onların bitip tükenmeyen enerjilerine ve duygusal ihtiyaçlarına yetebilmek; çok çeşitli olan ilgi ve yeteneklerine göre oyun ve etkinlik üretebilmek; her gün bir yenisini piyasaya sürülen oyuncak, bilgisayar oyunu, cep telefonu, tablet, iPad vb. ürünün tüketim hızına bütçe yetiştirebilmek için gerçekten üst düzey bir performans gerektiriyor.

Olası çatışma konuları ve alınabilecek önlemler?

Bu çocuklar işbirliği, yardımlaşma ve başarma duygusunu çok severler, "şunu getir" "bunu getir" gibi emirler vermektense "bana yardım edersen çok sevinirim" denirse, onların hem yardıma

koştuıkları hem de çok mutlu olduklarını görelecektir.Genellikle bir işe başlamakta güçlük çekerler, sevdikleri işi ve zamanını bulduklarında ise iki üç işi birden yapabilirler (örnek; aynı anda zihinden matematik yaparken Tv.deki çizgi filmi izleyebilirler).

Z kuşağı çocukları, teknolojiye olan düşkünlükleri, zaman zaman doyumsuzluğa varabilen istekleri, kural tanımaz oluşları gibi nedenlerle aileleriyle çatışma yaşayabilir. Sürekli cep telefonu ve internetle meşgul olan bu çocuklar, ailelerinin sınırlandırma veya engelleriyle karşılaşır. Bu çocukların istekleri ve ihtiyaçları sosyal ağlardaki beğeniler ve

tutumunda ısrar edebilir. Aileler çocuklarının savurgan, uyumsuz, iletişim sorunlu olduğunu düşünebilir, bu konuda çocuğa baskı uygulayabilir. Bu durumda çocuk da öz güvenli bir birey olarak tepki gösterir ve sorunlar çığ gibi büyüyerek devam eder.

Aileler gelişen çağa ve teknolojiye çocuklar kadar olmasa da, uyum sağlamaya çalışmalı, çocuklarının isteklerini dinlemelidir. Dinlenmediğini, önemsenmediğini düşünen çocuklar, aile ile olan bağlarını daha zayıf tutabilir. Çocuk ile anlaşma sağlanmadan internetini kapatma gibi davranış biçimlerinden uzak durulmalıdır. Sert yasaklar yerine, çocuğun o an için neyle uğraştığı ve kiminle bağlantıda olduğu ile ilgilenilmesi daha doğru olur. Ayrıca ailecek yapılacak keyifli ve düzenli aktivitelerin de olması büyük önem taşımaktadır.

“Z kuşağı çocukları”, bilgiye rahatlıkla ulaşabilirler, ancak, bilgilerin çokluğuyla başa çıkmak, onları sınıflayabilmek ve etkileşimlerini iyi kullanabilmek de ayrı

bir beceri istiyor. Bu alanda ebeveynlerin çocuklarına yardımcı olmaları gerekiyor.

Anne ve babaların, kişisel verilerin yanlış ellere ulaşmaması için çocuklarını dikkatli kullanma konusunda hassaslaştırmaları ve çocuklarda kimin hangi verileri görmesine izin verilebileceği konusunda bilinçlendirmeleri önemlidir. Bu sayede kendi verilerini korumayı ve örneğin cep telefonu numarası veya adresi tanımadığı kişilere sohbet ağında veya sosyal ağda vermemeyi öğrenirler.

Özellikle küçük çocuklarda çocukların kendilerine uygun olmayan uygulama ve internet sayfalarını açmalarını önlemek için mobil cihazların internet erişimi aktivasyonunun durdurulması önerilir. Bununla birlikte cihazda güvenlik ayarlarının aktive edilmesi ve gençliği koruma uygulamasının kurulması mutlaka önerilmeye değerdir.

Çocukların ellerindeki telefona, tablete veya televizyona hipnotize olmuş gibi baktığı anlar çocuğun zarar görmeye başladığının bir işareti olarak anlaşılmalı

ve hemen dikkati başka bir yöne çekilmelidir.

Şartlar uygunsa, çocuklar tuvalete gitme alışkanlığı kazandıktan sonra kreşe gönderilmelidir. Bu çocuğun sosyalleşmesi için çok önemlidir. Eğer evde bakıcı varsa, onunla oyunlar oynadığından ve sürekli olarak ekrana maruz bırakmadığından emin olunmalıdır.

Çocuklar teknolojik aletleri kullanabildikleri için, anne – babaları tarafından çok zeki oldukları zannediliyor. Oysa bu aletler çocukların anne babayı taklit ederek ve basit bir iki tekrarla öğrenebilecekleri şekilde düzenlenmiştir ve yetişkinlerin pekiştirmeleri nedeniyle çok çabuk bağımlı hale gelirler. Bu nedenle ailelerin bu cihazları belli bir yaşa kadar çocuklarından uzak tutması veya süre sınırı koyarak kullanmalarına izin vermeleri gerekir.

Çocuğun yaşı ilerledikçe internet kullanımını denetim altına almak ve yaptırım uygulamak güçleşir. Çocuğa 'bilgisayarı bırak, başka bir şey yap' demek yetmez, ondan daha çok keyif alacağı bir seçenek sunulması gerekir. Bu nedenle küçük yaşlarda hobi edinmeleri sağlanmalı ve gerekirse bu konuda ısrarcı olunmalıdır.

Bu annenin düşüncelerine tamamen katılıyoruz...

“Çocuklarımı her şeyi merak eden, araştıran ve öğrenmeye hevesli bireyler olarak yetiştirmeyi istiyorum. Okusunlar, hayatta en değerli şeyleri bilgi olsun, kitap olsun. Her ne kadar elektronik kitapların çağına doğmuş olsalar da elle bir kitaba dokunmanın, tutmanın hissini hiç unutmazınlar istiyorum.

Bir ağacı parkta görsün, televizyonda değil, ona dokunsun sarılsın istiyorum. Gerçek dünya ve yaşamı tatsın, hissetsin istiyorum. Teknoloji ile yaşam çok hızlı ancak gerçek yaşam yavaş işliyor. Bilgisayar oyununda değil, gerçek bir tohum eksin, çıkmasını beklesin, büyümesini izlesin, sabrı ve emeği öğrensün istiyorum. Sanal bir köpeği olmasın, gerçek köpekleri okşasın istiyorum.

Teknolojinin esiri, sanal dünyayı gerçek hayata tercih eden mutsuz çocuklar yetiştirmek hatasına düşmek istemiyorum. Çocuklarım da benim gibi doğal yaşamdan

zevk alsın, doğayı teknolojiden daha fazla hayatına soksun, ancak teknolojiyi hayatında bir araç olarak iyi kullansın istiyorum. Ben çocuklarıma teknolojik aletleri öğretmiyorum. Zaten onlar içgüdüsel olarak biliyorlar, hangi düğme açar kapatır, çok hızlı öğreniyorlar, sadece gözlemleyerek.

Tüm oyuncaklara, her türlü elektronik eşyaya sahip olabilirler ama seçenek çoksa sıkılıyorlar. Arkadaşlarında var diye isteyen çocuklara en son teknoloji bilgisayar, ipad ve telefonların alınmasını anlayamıyorum. Bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar gerçek ve basit oyuncak inanın onları çok daha mutlu ediyor. Hele hiç oyuncak yoksa en güzel oynuyorlar, çünkü o noktada yaratıcılık en üst seviyeye çıkıyor. Doğada olmak ise bunu tek başına sağlıyor.

En güzel oyun ise oyuncakla değil, anne ve babayla oynanan oyun tabii. Her çocuk kadar büyüklerin de oyun oynamaya vakit ayırmaları gerektiğini düşünüyorum.”

EĞİTİM ORTAMIMIZ NE KADAR HAZIR?

Çoğumuz öğretmenlerin “Her yeni gelen nesil daha berbat geliyor.” şeklindeki yakınmalarına tanık olmuşuzdur. Halbuki berbat gelmiyorlar, sadece onlar daha farklı. Onlar çok daha farklı uyarıcıların olduğu bir dünyaya doğdular. Onların ilgilerini çeken şeyler farklı, onların öğrenme stilleri farklı, dikkat süreleri farklı. Bu yeni kuşağın çocuklarına önceki kuşağa uygulanan yöntemlerle yaklaşmak sağlıklı sonuçlar doğurmaz. Şu anda lisede öğretmenseniz “Y” kuşağının özelliklerini, ilk-ortaokulda öğretmenseniz “Z” kuşağının özelliklerini çok iyi bilmeniz gerekiyor.

Z kuşağı birden fazla işi eşzamanlı olarak yürütebilme becerisine sahip. X kuşağından bir öğretmenin belki de en çok zorlandığı konu budur. Tek bir konuya odaklanıp, onu bitirdikten sonra başka konuya geçme şeklinde sıralı bir öğrenme tarzına sahip olan X kuşağı öğretmeni aynı anda birçok şeyi yapabilme kapasitesi ve isteği olan Z kuşağı öğrenciye kuvvetle muhtemeldir ki yetemez.

Okul hayatına başlamadan önce evinde çok konuşan ve eğlenen, sürekli ilgi odağı olan ve istekleri ertelenmeden gerçekleştirilen Z kuşağı çocuğundan, kalabalık sınıflarda söz sırasının kendisine gelmesini beklemesini, sessizce öğretmenini dinlemesini beklemek hayalcilik olur. Sorun teknolojik ürünlere sahip olmanın kaçınılmaz sonucu olarak bireyselleşen kuşağın eğitsel ve psikososyal gelişimine katkıda bulunacak eğitim ortamı oluşturabilmektir. Bu anlamda maalesef okullarımızın çoğu, her çocuğun kendini ifade etme ihtiyacını

karşılaktan çok uzaktır. Keşke işimiz her çocuğa birer tablet vermekle bitseydi.

Teknolojiyle hayatının ileri yaşlarında tanışan ve geleneksel öğretim ve disiplin yöntemlerine alışmış X kuşağına mensup öğretmenlerin Z’ler üzerinde etki yaratabilmeleri için öncelikle onların özelliklerini öğrenmesi gerekiyor. Öğretmenlerimizin önünde çözümü çok da kolay olmayan iki temel sorun duruyor. Teknolojiye ayak uydurma ve yeni iletişim dili kullanarak davranış kazandırma.

Günümüzde birçok öğretmen bilgisayarla ilgili bir sorun yaşadığında öğrencilerinden yardım istiyor. Öğretmenin saatlerce uğraşıp çözemediği sorunu öğrenci iki dakikada çözüveriyor. Bu durumun esprilere konu olduğunu hepimiz biliyoruz artık. Teknoloji öğrencilere bilgi verme konusunda öğretmenlerin adeta bir rakibi olmuş durumda. İşte bu nedenle öğretmenler bu değişimlerle rekabet edebilmeli ve bu kuşağın yeni stili ile başa çıkabilecek şekilde donanımlı olmalı. Öğrenciye dersi veren, teknoloji değil öğretmendir ama teknolojiyi kullanmada öğrencisinden çok geride kalan bir öğretmenin de yeni kuşak üzerindeki etkisi tartışılır hale gelir.

Ele avuca sığmayan- neredeyse bilgiyle donanarak doğduklarına inanacağımız Z kuşağı ile karşı karşıya kalan öğretmenler olarak, disiplin temelli klasik bir öğretim yöntemi artık yeterli değil. Bizler belki “otur” dendiğinde oturan, ödev verildiğinde yapan bir kuşaktık. Z kuşağının düşünce ve davranış yapısı bizim kalıplarımızın çok ötesinde...

Z kuşağı öğrencisini tanyalım...

- Z kuşağı öncelikle yaratıcılığa izin veren aktivitelerden hoşlanır. Anında ve açık geribildirim isterler. Bu bakımdan z kuşağının eğitilmesi ile ilgili olarak öğretmenlere/eğitimcilerle büyük sorumluluklar düşmektedir.
- Öğrenciden yapılması istenenler konusunda belirgin ifadeler kullanılmalı. “İyi davran”, “Senin işin ders çalışmak”, “Sorumlu şekilde hareket et”, “Yapman gerekeni yap”, “Yaramazlık yapma” gibi genel ifadelerden kaçınılmalıdır.
- Ders vermek, azarlamak, sorgulamak, ahlaki yönden değerlendirmeler yapmak doğru değildir. Çok uzayan konuşmalardan sıkılıp, öğretmeni duymazdan gelme eğilimine girebilirler.
- Sakin, tarafsız, adil ve saygılı olunması iletişimde çok önemlidir.
- Devam eden uygunsuz davranıştan duyulan hoşnutsuzluğu belirtmek için her defasında ses tonunun daha kararlı ve sert hale getirilmesi, ondaki direnci kıracaktır. Ancak saygılı ve destekler tutumdan da vazgeçilmemelidir.
- Belirlenmiş ve çok tekrar gerektiren ödevleri yapmakta sıkılırlar. (Şu sözcüğü, cümleyi üç sayfa yaz gibi)
- Her öğrencinin öğrenme şekline göre hareket edilerek öğrenmenin onlar için ilgi çekici hale gelmesi sağlanmalıdır.
- İnternet üzerinden işbirliğine yönelik projeler geliştirilebilir.
- Görsel öğrenmeye odaklanmak ise, Z kuşağı öğrencilerine yakınlaşmanın bir başka yolu. Bu öğrenciler için internette dolaşarak bilgilere ulaşma sorumluluğu, görsel yeteneklerinin daha da artmasına ve görsel öğrenme formlarının daha etkili ve daha eğlenceli hale gelmesine yardımcı olabilir.
- Bir başka nokta ise, bilginin ezberletilmesi yerine, sorun çözümü ve kritik düşünceye odaklanmak olacaktır.
- Z kuşağının katılımının sağlanabilmesi için verilmek istenen mesajlar için oyun araç olarak kullanılabilir.
- Z kuşağının dikkat toplama ve konsantrasyon süresinin kısalığı nedeniyle, verilmek istenen mesaj küçük parçalar halinde verilmelidir.
- Didaktik /öğretmen merkezli yöntem yerine birlikte ve eğlenceli öğretim yöntemleri daha etkili olur.
- Z kuşağına okul seçerken okul hayatının çok yönlü olması, çocuğun kendini geliştirmesi için oluşturulan fırsatların çokluğu önem kazanıyor. Öğrenim sürecinde odaklanma, dikkat, akıl yürütme, karar verme, işitsel beceriler, görsel beceriler, psiko-motor beceriler ve sosyal duygusal becerilerin geliştirilmesine uygun ortamların oluşturulması gerekiyor. Fiziksel gelişimde öğrencilerin bireysel gelişimine uygun beslenme ve spor programlarını da okulun sunması şart. Yaratıcı düşünme becerisi, eleştirel düşünme becerisi, sosyal gelişim ve takım çalışması yeteneği, kendine güven duyma, iletişim, ikna ve karar verme becerilerini kazandıracak sosyal bir ortamın varlığını da eğitim kurumunun sunması beklenirken adeta teknolojiyle doğan bu çocuklara teknolojinin eğitimde interaktif kullanımının da sağlanacağı altyapının hazırlanması çok önemli görülüyor.
- Alternatif eğitimler mutlaka hayata geçirilmelidir. Teknoloji ile iç içe sınıflar ya da tam tersi ekolojik doğal

ve teknolojiden uzak eğitim ortamları...

Halihazırda kalabalık sınıflardan oluşan, farklı ilgi ve yeteneklerin keşfedilmesi ve geliştirilmesine pek de imkan tanımayan, çoğu X kuşağından öğretmenlerin ve idarecilerin (kendini yenileyebilen öğretmenlerimizi tenzih ediyoruz) görev yaptığı okullarımızın ve tüm söylemlere rağmen bir türlü değişmeyen sınav odaklı eğitim sistemimizin Z kuşağı çocuklarının ihtiyacını karşılamaktan oldukça uzak olduğunu söylemek zorundayız.

Eğitim sisteminin kısa sürede değişmesi mümkün değil. O halde onların akademik, sosyal ve kişisel alanlarda başarılı olabilmeleri için gerekli olan becerilerin temellerini öğretmenler atabilir. Nasıl mı? Bu değişime ayak

uydurarak... Yani değişerek... Yani yeni beceriler edinerek...

Z kuşağını bekleyen tehlikeler...

Dünyanın önde gelen internet ve içerik güvenliği firmalarından Bitdefender'ın dünya genelinde 19 bin ebeveyn üzerinde yaptığı araştırmaya göre çocukların internet üzerinden porno içeriklere ulaşma yaşı 6'ya, internet üzerinden flört etme yaşı ise 8'e düşmüş durumda...

Bitdefender'ın 19 bin ebeveyn üzerinde yaptığı araştırmaya göre çocukların ilgilendiği içeriklerin başında yüzde 11.35 ile pornografi geliyor. Ayrıca pek çok çocuk sosyal ağlarda hesap açabilmek için yaşını olduğundan büyük göstererek yalan söylüyor.

Y ve Z kuşaklarını anlamak...

Z kuşağı online alışverişi tercih eder

Y kuşağı internette yaşar Z kuşağı

Y neslini anlamayan Z kuşağına dokunamaz

Bu kuşağın ebeveynlerinin en çok dikkat etmeleri gerek husus Z kuşağının mahremiyet duygusunun zayıf olmasıdır.

Aşağıdaki korkunç örnek de ülkemizden...

Bilişim Hukuku Derneği'nin (BHD) internetteki sohbet odalarında yaptığı deney korkunç bir gerçeği ortaya çıkardı. 11 yaşındaki bir kız çocuğu profiliyle sohbet odalarına giren dernek yetkililerine kısa sürede 120 kişi mesaj yazdı, bu mesajlardan 65'ini ise cinsel içerikli mesajlar oluşturdu. Bazı kullanıcılar ilişki karşılığında para teklif ederken sadece 10 kişi, çocuğu uyararak sohbet odalarında olmasının doğru olmadığını yazdı ve sohbet sitesinden uzaklaştırmaya çalıştı.

Bağımlılık riskine oldukça açık bir kuşak Z. Eğitim sistemi bu kuşağa göre güncellenemezse, ebeveyn ve öğretmenler yeterli düzeyde rehberlik yapamazsa yukarıda bahsedilen olumlu özellikler, dezavantaja dönüşebilir.

İnternet, oyun ve ekran bağımlılığı ve buna bağlı olarak obezite, okula gitmeme, olumsuz rol modeller nedeniyle oluşabilecek davranış bozuklukları ve şiddet eylemleri, cinsel istismara maruz kalma, yalnızlık ve tüm bunların sonucu olarak çeşitli sosyal ve psikiyatrik sorunlar yaşanabilir.

Z Kuşağı çocuklarına sınırsız hayal gücü ve yaratıcılıklarını ortaya koyabilecekleri idealler kazandırmalı ve ideallerine ulaşabilmeleri için uygun ortamlar hazırlamalıyız; önce örnek olmalı, birlikte zaman geçirmeli ve sonra istedik eylemlerde bulunmalarını beklemeliyiz. Çünkü asıl sorumluluk bizim kuşakta...

Dipnot: Kuşaklar hakkında -özellikle de Y kuşağı- araştırmalar, tüketici analizi yapmak ve personel politikalarını belirlemek amacıyla daha çok iş dünyası tarafından gerçekleştirilmiştir. Z kuşağı çocuklarının dünyası, zihinsel ve kişisel özelliklerine göre öğretim yöntem ve materyalleri, davranış kazandırma ve disiplin yolları vb. konular hakkında henüz kaynak yetersizliği yaşanmaktadır.

Gazete Kupürleri

GELECEK ONLARDA, AMA DOĞRU ANLARSANIZ

'Y'eni ve 'Z'eki!

Türkiye nüfusunun yüzde 35'ini oluşturan 1980-1999 yılları arası doğumlu Y kuşağı ile nüfusun yüzde 23'ünü oluşturan 2000 yılı ve sonrası doğumlu Z kuşağı, kısa bir zaman içinde çalışma hayatını şekillendirecek.

Bir tarafta sürekli öğrenmeye açık olmalarına karşın iş sadakatleri genellikle düşük olan Y kuşağı diğer tarafta ise oyunlarından çabuk vazgeçen ve ilgilerini kısa süreyle tabii olan Z kuşağı 77 milyonluk Türkiye nüfusunun yüzde 35'ini oluşturan 1980-1999 yılları arası doğumlu Y kuşağı ile nüfusun yüzde 23'ünü oluşturan 2000 yılı ve sonrası doğumlu Z kuşağı, kısa bir zaman içinde çalışanların

Reklamcılık Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Özlem Asman Alikılıç, "10-20 sene önceki çalışmaları ile günümüzün çalışma mantığı aynı değil. Artık iş yapışları değişiyor. İşverenler, yeni nesil ve onların nasıl yönetilmesi gerektiği konusunda bilgilenmeleri şart. Aksi takdirde çalışanlardan istedikleri verimi alamazlar mümkün olmayacak" dedi.

Y ve Z kuşağın özelliklerini okuduğum bunnun da ileriki işverenler tarafından memnuniyetle karşılanacağını ileri siren Alikılıç, ilerisinde işverenler bu kuşakların değişmesi gerektiğini vurguladı.

X Kuşağı: 1965-1979
Y Kuşağı: 1980-1999
Z Kuşağı: 2000 ve sonrası

Z kuşağın bilgisayar kullanmaya başlama yaşı 8, internet kullanımına başlama yaşı 10.

X kuşağına göre daha zeki olan Y ve Z kuşaklarını yönetmek çok zor

Sabırsız ve özgürlüğüne düşkün

HİSİN ATALAY

Türkiye nüfusunun yüzde 35'ini oluşturan Y kuşağı ile nüfusun yüzde 23'ünü oluşturan Z kuşağı, kısa bir zaman içinde çalışanların büyük bir yüzdesini oluşturacak. "Gerçekçi, kanakar ve çalışan kuşak" olarak bilinen 1979 yılı öncesi doğumlu X kuşağının akılcı, sabırsız, rutinden hoşlanmayan ve özgürlüklerine düşkün Y kuşağının yönetimini kolay görüyor.

Özellikle kuşaklar göre iş dünyasından oldukça farkı beklentilere sahip olan Y ve Z kuşağın diğerlerinden farklı olarak Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Özlem Asman Alikılıç "10-20 sene önceki çalışma mantığı

ile günümüzün çalışma mantığı aynı değil. Artık iş yapışları değişiyor. İşverenler, yeni nesil ve onların nasıl yönetilmesi gerektiği konusunda bilgilenmeleri şart. Aksi takdirde çalışanlardan istedikleri verimi alamazlar mümkün olmayacak" dedi.

İşverenler onları doğru anlamalı...

Doç. Dr. Alikılıç'a göre, Y kuşağının özgürlüklerine düşkün olması, her şeyi kuzur alma eğilimlerini yitirerek olması, çevreye duyarlı olması, kurallara katılmayı ve çalışırken kurumsal politikaları çok fazla benimsememeleri, Z kuşağının ise ilgilerini kısa süreyle tabii olması, X kuşağının temsilcilerinden sonra olarak görülüyor.

Y ve Z kuşağının birini çok iyi öğrenen işverenler, diğerini de öğrenen işverenler olacaktır. İşverenler bu kuşakların özelliklerini öğrenmeli ve onları doğru anlamalıdır. İşverenler bu kuşakların özelliklerini öğrenmeli ve onları doğru anlamalıdır. İşverenler bu kuşakların özelliklerini öğrenmeli ve onları doğru anlamalıdır.

8 yaşında bilgisayar

X Kuşağı: 1965-1979
Y Kuşağı: 1980-1999
Z Kuşağı: 2000 ve sonrası

Z kuşağının özellikleri: Bu kuşak 8 yaşında bilgisayar, 9 yaşında internet, 10 yaşında cep telefonuna ulaşmaya başlıyor.

'İŞVEREN YENİ NESLİ ANLAMALI'

Yasar Üniversitesi'nden Doç. Dr. Özlem Asman Alikılıç, 1980-1999 yılları arasında doğan Y ile 2000 ve sonrası doğumlu Z kuşağının işverenler tarafından anlaşılması gerektiğini söyledi. Bu yeni neslin fazla işi yapma özelliklerine sahiptir. Gelecek onlarda ama doğru anlarsanız" dedi. ■ Sayfa 8'de

Özlem Asman

İş dünyasında X-Y-Z kuşakları

Refleks

Günümüz şirketlerinin önemli sorunlarından biri, şirket işi çalışanların kuşak çatışması olarak biliniyor. **Müge Çevik** önderliğinde kurulan koçluk, eğitim ve danışmanlık firması olan 'Şapka', kuşak çatışmalarının asıl nedenlerine inebilmek için karıştırmalarda bulunuyor. Sabırsız ve çalışkan kişiler X kuşağı, girişimci ve tam donanımlı Y kuşağı, teknoloji ile doğan sabırsız ve hızlı olanlar ise Z kuşağı olarak adlandırılıyor.

TEKNOLOJİYLE SINIRLI DEĞİL

Müge Çevik'e göre kuşaklar arası farklar sadece gelişen teknoloji ile sınırlı kalmıyor. Değişen dünya ile kuşakların istekleri ve hayatın beklentilerinde de farklılıklar ortaya çıkıyor. X kuşağı iş hayatına girdiği dönemde iş olanaklarının kısıtlı olmasından dolayı, iyi eğitimi ve yabancı dil olan kişiler için anlamı oldukça büyük önemden geliyor. Şapka Koçluk Eğitim ve Danışmanlık bürosü, "şirket beklentilerini ön planda tutmak ve uzun yıllar aynı şirkette çalışarak

kendine sağlan bir yer edinmek" gibi motivasyonları işlediğini söylüyor.

Y KUŞAĞI ÇİFT YÖNLÜ

Daha girişimci, eğitim ve dil konusunda donanımlı olan Y kuşağı, daha çok beklentileri olan, isteklerini açıkça dile getiren ve faydanan çift yönlü olduğunu düşünen bir kuşak. **Müge Çevik** Z kuşağının iş hayatını ise şöyle tanımlıyor: "Z kuşağı iyi bir hayatiyet bu anlamda için de öyle çok uzun beklenneye sahiptir. Biraz konuşursanız üniversiteden mezun olunca "müdür" pozisyona, en geç 30'unda üst düzey yöneticilik ve iyi bir maaş bekliyorlar."

Z kuşağı, yabancı dilde dijital sisteme geçti

Wall Street Institute Yönetim Kurulu Başkanı Dündar Uçar, 2003 sonrasında doğan Z kuşağının yabancı dil öğrenmede öğretmen merkezli, ezberle dayalı klasik sistem yerine sürekli pratik yapma olanağı sağlayan dijital sistemi tercih ettiğine dikkat çekti

Bir insan bir insan sözü küreselleşen dünyada yerini birkaç lisan buraktı. İngilizce'yi iyi derecede bilmenin iş bulma imkânı çok gibi. Hatta ikinci üçüncü diller isteniyor. Bu nedenle yeni kuşaklar yabancı dil daha erken öğrenmeye başlıyor. **Wall Street Institute Yönetim Kurulu Başkanı Dündar Uçar**, özellikle de 2003 sonrasında doğan Z kuşağının yabancı dil öğrenmede dijital sistemi tercih ettiğine dikkat çekti.

■ **Dijital çağa dil eğitiminde neler değişti?**

Teknolojinin yetiştirmiş olduğu en belirleyici özellikleri 'hız' olan genç kuşağa öğretmen merkezli, ezberle dayalı klasik sistem yeterli gelmiyor. Anında hareket etmek, istititigini anlamak, anladığını uygulamak gerekiyor. Bunun için de sürekli pratik yapmakta fayda var. Bu dijital ortamın desteğiyle mümkün. 2012'de dijital gelistirmeler için ayrılan bütçemiz 17.2 milyon dolardı. Dünyadaki öğrencilerimizi bir araya getirecek yeni sosyal iletişim platformumuz, interaktif web sitesi ve yeni dijital eğitici materyallerimiz yakında tanıtılacak.

■ **İnsan kaynaklarında yabancı dile yeteri kadar önem veriliyor mu?**

Ülkelerin çoğu İngilizce'nin önemini farkında. İnsan kaynakları anlamında İngilizce eğitime verilen önem ve ayrılan kaynak her geçen gün artıyor.

Wall Street Institute Yönetim Kurulu Başkanı Dündar Uçar

4 AYAKLI SÜREÇLE DİL ÖĞRENMEK KOLAYLAŞTI

■ **Dijital nesil olarak adlandırılan Z kuşağı için farklı eğitim sistemleriniz var mı? Dil eğitiminde Z kuşağının beklentisini nasıl karşılıyorsunuz?**

Z kuşağı, kendisine uygun teknolojik altyapıya sahip dijital sistem desteğiyle İngilizce'yi daha çabuk ve daha rahat öğreniyor. Dijital ortamda yaşayan Z kuşağına "Blended Method" ile ulaşıyoruz. Bu metod ile dinleme, tekrar etme, okuma ve uygulamadan oluşan öğrenme süreci sayesinde İngilizce öğrenmek kaçınılmaz oluyor. Anadil İngilizce olan öğrencilerle yapılan derslere ve sosyal kulüp aktivitelerimize ek olarak sosyal medyadaki paylaşımlarımız da Z kuşağı ile sürekli etkileşimde olmamızı sağlıyor.

'Y'eni ve 'Z' kuşağını anlayan kazanacak

Türkiye nüfusunun yüzde 35'ini oluşturan 1980-1999 yılları arası doğumlu Y kuşağı ile yüzde 23'ünü oluşturan 2000 yılı ve sonrası doğumlu Z kuşağı, kısa bir zaman içinde çalışma hayatını şekillendirecek.

BİR tarafta sürekli öğrenmeye açık olmalarına karşın iş sadakatleri genellikle düşük işi yapma özelliklerine sahiptir. Gelecek onlarda ama doğru anlarsanız" dedi. ■ Sayfa 8'de

Öğretim Üyesi Doç. Dr. Özlem Asman Alikılıç, "10-20 sene önceki çalışma mantığı ile günümüzün çalışma mantığı aynı değil. Artık iş yapışları değişiyor. İşverenler, yeni nesil ve onların nasıl yönetilmesi gerektiği konusunda bilgilenmeleri şart. Aksi takdirde çalışanlardan istedikleri verimi alamazlar mümkün olmayacak" dedi.

ADAPTASYON ZORLAŞIYOR

Alikılıç, gerçekçi, kanakar ve çalışkan kuşak olarak bilinen 1979

Yılı öncesi doğumlu X kuşağının aksine sabırsız, rutinden hoşlanmayan ve özgürlüklerine düşkün Y kuşağının temsilcilerinin iş dünyasının mevzilerini yaygın olarak göçürmeye başladığını anlatan Alikılıç, "Kuşak çatışmalarının temelinde ise kuşakların tanımamak yatıyor. Pek çok işveren Y ve Z kuşağının farklı özelliklerinden çok haberdar değil. Zannediyorlar ki kendileri bir iş ortamına nasıl adapte oldularsa, diğer kuşağın temsilcileri de öyle adapte olurlar" diye konuştu.

2000 yılı sonrası doğmuş internet çağı çocukları: "Z Kuşağı Çocukları"

2000 yılı sonrasında doğan çocukları Z kuşağı adı veriliyor. Başka bir diğer deyişle bu dijital nesil olarak adlandırılıyor. Onlar, teknolojinin kati olarak doğan kuşak. Z kuşağının beklentilerini ve beklentilerine göre de onları anlamaya çalışmaya ve doğru yönetmeye...

DR. ULAS MEHMET ÇARŞIRI KİMDİR?

Dr. Ulas Mehmet Çarşırı, İstanbul'da doğmuş, İstanbul'da yaşayan bir bilim insanıdır. İstanbul'da doğmuş, İstanbul'da yaşayan bir bilim insanıdır. İstanbul'da doğmuş, İstanbul'da yaşayan bir bilim insanıdır.